

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/23/2016
Identifikačné číslo spisu: 1111244569
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1111244569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobkyne Ing. Y. O. bývajúcej v X., zastúpenej advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, IČO: 30 844 789, o náhradu škody 2976,18 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 15C/191/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. júna 2015 sp.zn. 3Co/478/2014, 3Co/480/2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. júna 2014 č.k. 15C/191/2011-206 návrh žalobkyne vo veci samej, ako aj návrh na prerušenie konania zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodol tak s odôvodnením, že v prejednávanej veci nebola preukázaná podmienka nesprávneho úradného postupu, ako jedna z podmienok pre úspešné uplatňovanie práva na náhradu škody podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Výrok tohto rozsudku vo veci samej napadla žalobkyňa odvolaním.

2. Okresný súd Bratislava I uznesením z 18. júla 2014 č.k. 15C/191/2011-236 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 €. Toto uznesenie napadla žalobkyňa odvolaním.

3. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. júna 2015 sp.zn. 3Co/478/2014, 3Co/480/2014, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie, potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalovanej nepriznal náhradu

trov odvolacieho konania. Výrok, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok, odôvodnil vecnou správnosťou skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie. Na odôvodnenie výroku potvrdzujúceho napadnuté uznesenie uviedol, že podaním odvolania vznikla žalobkyňi poplatková povinnosť; na tom nič nemení skutočnosť, že v čase podania žaloby bolo konanie v tejto veci oslobodené od platenia súdnych poplatkov.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v potvrdzujúcich výrokoch podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť jeho podania vo veci samej odôvodňovala ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať), ako dovolací dôvod uviedla ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Dovolateľka vytykala odvolaciemu súdu, že pristúpil k rozhodnutiu o jej odvolaní svojvoľne, arbitrárne a formalisticky. Nepripustným spôsobom pracoval s doterajšou judikatúrou, keď judikatúru, ktorú považoval za vhodnú citoval, ale ostatnú a rovnako dôležitú zamlčal, alebo ju ani nespomenul. Podľa jej názoru sú rozhodnutia súdov nepreskúmateľné, vykonané dokazovanie neúplné a jeho výsledky boli súdmi nižšieho stupňa nesprávne vyhodnotené. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo tiež založené na nesprávnych právnych záveroch. Dovolanie v časti smerujúcej proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o súdnom poplatku odôvodnila tým, že súdy nesprávne rozhodli o poplatkovej povinnosti, lebo v čase podania žaloby bolo konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. oslobodené od súdneho poplatku, čím jej odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) Žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa k podanému dovolaniu vyjadrila a uviedla, že rozhodnutia súdov nižších stupňov sú vecne správne a podané dovolanie nie je dôvodné, navrhla, aby ho dovolací súd odmietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

8. Žalobkyňa dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 a 2, 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd, nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobkyňou (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

10. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do

vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

11. Žalobkyňa videla odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo preskúmateľné.

12. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

13. Za neopodstatnenú dovolací súd považuje aj námietku, ktorou dovolateľka spochybňuje predvídateľnosť rozhodovania súdov opomenutím pre ňu priaznivej judikatúry, ktorú však v dovolaní nekonkretizuje, čo vylučuje možnosť objektívneho preskúmania pravdivosti jej tvrdení. Napriek tomu dovolací súd uvádza, že rozhodnutia súdov v danej veci sa neodkláňajú od doterajšej relevantnej a doposiaľ konzistentnej rozhodovacej súdnej praxe (prvoinštančných, odvolacích, či odvolacieho súdu) v identických alebo obdobných prípadoch (porovnaj napr. 1 Cdo 34/2016, 1 Cdo 227/2016, 2 Cdo 932/2015, 2 Cdo 38/2016, 3 Cdo 121/2016, 3 Cdo 122/2016, 4 Cdo 7/2016, 4 Cdo 431/2015, 4 Cdo 48/2016, 5 Cdo 174/2015, 5 Cdo 175/2015, 5 Cdo 377/2015, 5Cdo 796/2015, 5 Cdo 664/2015, 6 Cdo 143/2016, 6 Cdo 133/2016, 7 Cdo 99/2016, 7Cdo 111/2016, 8 Cdo 142/2016, 8 Cdo 143/2016 a ďalšie), čím je rešpektovaný princíp predvídateľného rozhodovania súdov (právnej istoty) a vylúčený prípadný negatívny dôsledok vedúci k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).

14. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

15. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní tvrdila, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci ako dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prípustnosť dovolania nikdy nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa dovolací súd týmito námietkami žalobkyne nemohol zaoberať.

16. Výrok, ktorým odvolací súd potvrdil výrok súdu prvej inštancie o povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok, má povahu uznesenia, i keď tvorí súčasť rozsudku (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Predmetný výrok odvolacieho súdu nemá znaky uznesenia, proti ktorým bolo dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 a 2 O.s.p.), prípustnosť dovolania proti nemu mohla preto vyplývať len z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) vyrubením súdneho poplatku za odvolanie bez opory v zákone, dovolací súd poukazuje na stanovisko R 1/2016 a pripomína, že samotným vyrubením súdneho poplatku sa účastníkovi neodníмали žiadne

procesné oprávnenia a nedochádzalo k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať (viď tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 218/2014, 2 Cdo 151/2015, 3 Cdo 688/2015, 4 Cdo 468/2014, 7 Cdo 461/2015 a 8 Cdo 27/2016).

17. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a § 239 ods.1 a 2 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.